

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

תורה – בראשית פרק כג'

(יא) לא אֲדַנִּי שְׁמַעְנִי הַשְּׁדָה נְתַתִּי לָךְ וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינַי בְּנִי עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קִבֵּר מִתְּךָ: (יא) לא אֲדַנִּי שְׁמַעְנִי הַשְּׁדָה נְתַתִּי לָךְ וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר בּוֹ לָךְ נְתַתִּיהָ לְעֵינַי בְּנִי עַמִּי נְתַתִּיהָ לָךְ קִבֵּר מִתְּךָ: (יא) לא רְבוּנִי קִבֵּיל מִנִּי חֻקְלָא יְהִיבִית לָךְ וּמְעָרָתָא דִּי בֵּיהּ לָךְ יְהִיבִיתָ לְעֵינַי בְּנִי עַמִּי יְהִיבִיתָ לָךְ קִבֵּר מִיתְּךָ:
 (יב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ: (יב) וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם הָאָרֶץ: (יב) וּסְגִיד אַבְרָהָם קֳדָם עַמָּא דְאָרְעָא:
 (ג) וַיְדַבֵּר אֵל עֶפְרוֹן בְּאֲזְנֵי עַם הָאָרֶץ לֵאמֹר אֵךְ אִם אַתָּה לֹו שְׁמַעְנִי נְתַתִּי כֶּסֶף הַשְּׁדָה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מִיתִי שְׁמָה: (ג) וַיְדַבֵּר אֵל עֶפְרוֹן בְּאֲזְנֵי עַם הָאָרֶץ לֵאמֹר אֵךְ אִם אַתָּה לֹו שְׁמַעְנִי נְתַתִּי כֶּסֶף הַשְּׁדָה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת מִיתִי שְׁמָה: (ג) וּמְלִיל עִם עֶפְרוֹן קֳדָם עַמָּא דְאָרְעָא לְמִימַר בְּרָם אִם אַתָּה עֵבֶד לִי טִיבֻוּ קִבֵּל מִנִּי אֲתֹן כֶּסֶפָא דְמִי חֻקְלָא סָב מִנִּי וְאֶקְבְּרָתָּ מִיתִי תַמְוֹן:
 (ד) וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לֹו: (ד) וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת אַבְרָהָם לֵאמֹר לֹו: (ד) וְאֲתִיב עֶפְרוֹן יָת אַבְרָהָם לְמִימַר לִיהָ:
 (ט) אֲדַנִּי שְׁמַעְנִי אָרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקָל כֶּסֶף בִּינִי וּבִינְךָ מָה הוּא וְאֵת מִתְּךָ קִבֵּר: (ט) אֲדַנִּי שְׁמַעְנִי אָרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שְׁקָל כֶּסֶף בִּינִי וּבִינְךָ מָה הוּא וְאֵת מִתְּךָ קִבֵּר: (ט) רְבוּנִי קִבֵּל מִנִּי אָרְעָא שְׁוִיא אַרְבַּע מֵאָה סְלַעִין דְכֶסֶף בִּינָא וּבִינְךָ מָה הִיא וְיָת מִיתְּךָ קִבֵּר:

רש"י

(יא) לא אֲדַנִּי – לא תקנה אותה בדמים: דוני"ש כלע"ז (געצען) מוכן הוא אלכלי והלואי נתתי לך – הרי היא כמו שנתתיה לך: נתתי לך כזכר:
 (יג) אך אם אתה לו שמעני – אתה אומר לי לשמוע לך ולקח בחנם אני אי אפשרי כזכר אך אם אתה לו שמעני הלואי ותשמעני: נתתי –

נביא – מלכים א' פרק א' יא'-טו'

(יא) וַיֹּאמֶר נָתַן אֵל בֵּית שִׁבְעָה אִם שְׁלֹמֹה לֵאמֹר הֲלֹוא שְׁמַעְתָּ כִּי מָלַךְ אֲדַנְיָהוּ בֶן חַגִּית וְאֲדַנְיָנוּ דָּוִד לֹא יָדָע: (יא) וַאֲמַר נָתַן לְבַת שִׁבְעָה אַמִּיהָ דְשְׁלֹמֹה לְמִימַר הֲלֹא שְׁמַעְתָּ אֲרִי מֶלֶךְ אֲרֻנְיָהוּ בֶן חַגִּית וְרְבוּנָא דָּוִד לֹא יָדָע:
 (יב) וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֶךָ נָא עֵצָה וּמְלֻטִי אֶת נַפְשֶׁךָ וְאֵת נַפְשֵׁךָ בְּנֶךָ שְׁלֹמֹה: (יב) וּכְעַן אַתָּה אֲמַלְכִינְךָ כְּעַן מַלְכָא וּשְׁוִיבִי יָת נַפְשִׁיךָ וְיָת נַפְשֵׁךָ בְּרִיךְ שְׁלֹמֹה:
 (ג) לְכִי וּבֹאִי אֵל הַמְּלָךְ דָּוִד וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו הֲלֹא אַתָּה אֲדַנִּי הַמְּלָךְ נְשַׁבְעַתָּ לְאֲמַתְךָ לֵאמֹר כִּי שְׁלֹמֹה בְּנֶךָ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ אֲדַנְיָהוּ: (ג) אוֹיְלִי וְתַעֲלִין לֹוֹת מַלְכָא דָּוִד וְתִימְרִין לִיהָ הֲלֹא אַתָּה רְבוּנִי מַלְכָא קִימַתָּ לְאֲמַתְךָ לְמִימַר אֲרִי שְׁלֹמֹה בְּרִיךְ יִמְלֹוךְ בְּתַרִּי וְהוּא יִתִּיב עַל כּוּרְסֵי מַלְכוּתִי וּמָה דִּין מֶלֶךְ אֲרֻנְיָהוּ:
 (ד) הִנֵּה עוֹדֶךָ מְדַבְּרַת שֵׁם עִם הַמְּלָךְ וְאֲנִי אֲבֹוא אַחֲרֶיךָ וּמְלֹאתִי אֶת דְּבָרֶיךָ: (ד) וְהָא עַד דִּי אַתְּ מַמְלָלָא תַמְוֹן קֳדָם מַלְכָא וְאַנָּה אִיעוּל בְּתַרְךָ וְאַקִּים יָת פְּתַגְמֵיכִי:

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

(טו) וְתָבֵא בַת שִׁבְעָה אֶל הַמֶּלֶךְ הַחֲדָדָה וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וְאָבִישָׁג הַשְּׂוֹנְמִית מְשַׁרְתָּ אֶת הַמֶּלֶךְ: (טז) וְעָלָת בַּת שִׁבְעָה לְקֹדֶם מַלְכָא לְאִידְרוֹן בֵּית מִשְׁכַּבָּא וּמִלְכָּא סִיב לְחַדְרָא וְאָבִישָׁג דְּמִן שְׂוֹנָם מִשְׁמַשָּׂא קֹדֶם מַלְכָּא:

רש"י

(יב) ומלטי את נפשך – מן המחלוקת לאחר שהצטיחו הקדוש ברוך הוא: מות המלך, שירצה בך למלוד, כמה

כתובים – משלי פרק ד' כה'–כו' פרק ד' א'–ב'

(כה) עֵינֶיךָ לִנְכַח יִבִּיטוּ וְעַפְעָפִיךָ יִיֻשְׁרוּ נְגַדְךָ: (כה) עיניך בתריצותא נאורן ותמדיך נתרצון לקובלך:
 (כו) פִּלְס מַעְגַּל רִגְלְךָ וְכָל דְרָכֶיךָ יִבְנוּ: (כו) אעבר רגלך משבילי בישי וכולהון ארחתך מתקנן:
 (כז) אֵל תֵּט יָמִין וְשִׁמְאוֹל הָסֵר רִגְלְךָ מִדָּעַ: (כז) לא תסטי לימינא ולשמאלא אעבר רגלך מן בישתא:
 (א) בְּנֵי לְחֻכְמָתִי הִקְשִׁיבָה לְתַבּוּנָתִי הֵט אָזְנְךָ: (א) ברי לחוכמתי צית לביוני עלי אדנך:
 (ב) לְשִׁמּוֹר מִזְמוֹת וְדַעַת שְׁפָתֶיךָ יִנְצְרוּ: (ב) דתזדהר בתרעיתא ודעתא שפותך ננטרו:

רש"י

(כה) עיניך לנוכח יביטו – יסתכלו אל האמת ואל היושר. יישירו נגדך – יסתכלו על הישרה לישר דרכך נגדך:
 (כו) פלס מעגל רגלך – שקול לרכך הפסד מלוא כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה ואז כל דרכיך יכונן:
 (כז) אל תט ימין ושמאל – מן המשקל הטוב: (ח) בני לחכמתי הקשיבה וגו':

משנה – יבמות פרק ה'

(א) רָבֵן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, אֵין גֵּט אַחַר גֵּט, וְלֹא מֵאַמֶּר אַחַר מֵאַמֶּר, וְלֹא בְעִילָה אַחַר בְּעִילָה, וְלֹא חֲלִיעָה אַחַר חֲלִיעָה. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים, יֵשׁ גֵּט אַחַר גֵּט, וְיֵשׁ מֵאַמֶּר אַחַר מֵאַמֶּר, אֲבָל לֹא אַחַר בְּעִילָה וְלֹא אַחַר חֲלִיעָה כְּלָוִם:
 הדר ויהיב גט שני לשניה אין צמעשו כלום והוי כנותן גט לאשה נכרית דעלמא. וכן שני יצמין ליצמה אחת ונתן זה גט וזה גט. האחרון אינו כלום ומותר בקרובותיה: ולא מאמר אחר מאמר – בין שני יצמין ליצמה אחת בין ציבס אחד ושתי יצמות, האחרון אינו כלום ואינה כריכה ממנו גט ומותר בקרובותיה: יש גט אחר גט – דקמא לא רע"ב – (א) רבן גמליאל. אין גט אחר גט – שתי יצמות ליבס אחד מאח אחד, ונתן גט לראשונה וחזר ונתן גט לשניה, לא נאסרו קרובות השניה עליו למיהוי כגרושתו, דמכי יהיב גט לראשונה פקעה זיקת שתיהן מעליו, דגט מהני ביצמה למיקם עלה בלא יבנה, ושזב לא ייבס לא הוא ולא שאר האחיס לא ליצמה שקבלה הגט ולא לכרתה, הלכך כי

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

- דחה זיקתה לגמרי דהא בעיא חליצה, הלכך
אכתו איכא פלגא זיקה ואהני גט שני לשניה
- (ב) **בִּיעָד, עֲשֵׂה מֵאָמֶר בִּיבְמֹתוֹ, וְנָתַן לָהּ גֵט, עֲרִיכָה הַיְמָנוּ חֲלִיעָה. עֲשֵׂה מֵאָמֶר וְחֲלִיעָה, עֲרִיכָה הַיְמָנוּ גֵט. עֲשֵׂה מֵאָמֶר וּבְעֵל, הָרִי זֹו כְּמִצְוֹתָהּ:**
לֹא יִכְנוּס, לְכִיוֹן דֵּהתחיל בַּגְּרוּשִׁין קַיִימָא
עֲלִיה בְּלֹא יִצְנָה: כְּרִיכָה מִמְנוּ גֵט – דְּחֲלִיצָה
אִפְקַעְתָּא לְזִיקָה, וּגַט בְּעֵי לְאִפְקַעְי קְדוּשִׁין
לִילִיה, דְּחֲלִיצָה לֹא מִפְקַעָא קְדוּשִׁין:
- (ג) **נָתַן גֵּט וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, עֲרִיכָה גֵט וְחֲלִיעָה. נָתַן גֵּט וּבְעֵל, עֲרִיכָה גֵט וְחֲלִיעָה. נָתַן גֵּט וְחֲלִיצָה, אִין אַחַר חֲלִיעָה פְּלוּם. חֲלִיצָה וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט, וּבְעֵל, אֹו, בְּעֵל וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט, וְחֲלִיצָה, אִין אַחַר חֲלִיעָה פְּלוּם. אַחַת יְבָמָה אַחַת לְיָבָם אַחַד, וְאַחַת שְׁתֵּי יְבָמוֹת לְיָבָם אַחַד:**
לְאֻוִין. וְאִינָה הִלְכָה, אֲלֹא הִלְכָה כַּחֲכָמִים
שְׂאוּמְרִים יֵשׁ אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם, וְאִם קִידְשָׁה
אַחַר חֲלִיצָה כְּרִיכָה הַיְמָנוּ גֵט: אַחַד יִצְמָה
אַחַת לִיבָם אַחַד וְאַחַד שְׁתֵּי יִצְמָת לִיבָם אַחַד
– שׁוּין הֵן שֵׁיט אַחַר גֵּט רֵאשׁוֹן אֹו אַחַר מֵאָמֶר
רֵאשׁוֹן כְּלוּם וְאִין אַחַר בִּיאָה שְׂבַחְתָּלָה כְּלוּם
וְאִין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם:
- (ד) **בִּיעָד עֲשֵׂה מֵאָמֶר בְּזֹו וּמֵאָמֶר בְּזֹו, עֲרִיכּוֹת שְׁנֵי גֵטִין וְחֲלִיעָה. מֵאָמֶר בְּזֹו וְגֵט לְזֹו, עֲרִיכָה גֵט וְחֲלִיעָה. מֵאָמֶר בְּזֹו וּבְעֵל אֶת זֹו, עֲרִיכּוֹת שְׁנֵי גֵטִין וְחֲלִיעָה. מֵאָמֶר בְּזֹו וְחֲלִיצָה לְזֹו, הֲרֵאשׁוּנָה עֲרִיכָה גֵט. גֵּט לְזֹו וְגֵט לְזֹו, עֲרִיכּוֹת הַיְמָנוּ חֲלִיעָה. גֵּט לְזֹו וּבְעֵל אֶת זֹו, עֲרִיכָה גֵט וְחֲלִיעָה. גֵּט לְזֹו וּמֵאָמֶר בְּזֹו, עֲרִיכָה גֵט וְחֲלִיעָה. גֵּט לְזֹו וְחֲלִיצָה לְזֹו, אִין אַחַר חֲלִיעָה פְּלוּם:**
וּבְעֵל לְזֹו כְּרִיכּוֹת גֵּט וְחֲלִיצָה – וְאִסּוּר
לְקַיִימָה דְקָם עֲלִיה בְּלֹא יִצְנָה מִשּׁוּם גֵּט
רֵאשׁוֹן, וּבְגַט לְחֹודֵל לֹא נִפְקָה בְּעֵלְת בִּיאָה,
דְּבִיאָה פְּסוּלָה הִיא: אִין לְאַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם –
וְאִי הִדֵּר מִקְדָּשׁ לָהּ אֹו לְכַרְתָּהּ לֹא תִפְסִי בַּהּ
קְדוּשִׁין כְּרִי עֲקִיבָא דְלֵאמֵר אִין קְדוּשִׁין תּוֹפְסִין
בְּחִיבֵי לְאֻוִין. וְאִינָה הִלְכָה:
- (ה) **חֲלִיצָה וְחֲלִיצָה, אֹו, חֲלִיצָה וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט וּבְעֵל, אֹו, בְּעֵל וּבְעֵל, אֹו, בְּעֵל וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט, וְחֲלִיצָה, אִין אַחַר חֲלִיעָה פְּלוּם, בֵּין יְבָם אַחַד לְשְׁתֵּי יְבָמוֹת, בֵּין שְׁנֵי יְבָמִין לְיְבָמָה אַחַת:**
וְאִפִּילוּ לְכַהֲנָה אִינָה פְּסוּלָה. וְכֵן חֲלִיצָה לְזֹו
וּמֵאָמֶר לְזֹו. וְכֵן נָתַן גֵּט לְזֹו אַחַר חֲלִיצָה שֶׁל
זֹו. אֹו אִם בְּעֵל לְזֹו אַחַר חֲלִיצָה שֶׁל זֹו אִין
- (ז) **רַע"ב – (7) כְּרִיכּוֹת שְׁנֵי גֵטִין – לְשְׁתֵּי יִצְמָת. כְּרַבְּנֵן דִּישׁ מֵאָמֶר אַחַר מֵאָמֶר: וְחֲלִיצָה – לְאַחַת מֵהֵן, וּפּוֹטְרַת כְּרַתָּה: מֵאָמֶר לְזֹו וּגֵט לְזֹו – פְּסוּל גֵּט שֶׁל אַחֲרֹונָה אֶת הֲרֵאשׁוּנָה, דְקָם לִיה בְּלֹא יִצְנָה, וְכְרִיכָה גֵט לְמֵאָמֶר וְחֲלִיצָה לְזִיקָתוֹ: מֵאָמֶר לְזֹו וּבְעֵל לְזֹו כְּרִיכּוֹת שְׁנֵי גֵטִין – זֹו גֵט לְמֵאָמֶר וְזֹו גֵט לְבִיאָתוֹ: וְחֲלִיצָה – לְאַחַת מֵהֵן וּפּוֹטְרַת כְּרַתָּה: גֵּט לְזֹו**
- (ח) **חֲלִיצָה וְחֲלִיצָה, אֹו, חֲלִיצָה וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט וּבְעֵל, אֹו, בְּעֵל וּבְעֵל, אֹו, בְּעֵל וְעֲשֵׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט, וְחֲלִיצָה, אִין אַחַר חֲלִיעָה פְּלוּם, בֵּין יְבָם אַחַד לְשְׁתֵּי יְבָמוֹת, בֵּין שְׁנֵי יְבָמִין לְיְבָמָה אַחַת:**
שְׁנִיָּה, שְׂאִין אַחַר חֲלִיצָה רֵאשׁוּנָה שׁוּם זִיקָת
יְבָמִין, וְחֲלִיצָה בְּתַרְיִיתָא לְאֹו כְּלוּם הִיא

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

ומותר בקרובות השניה: אין אחר חליצה כלום – ארישא קאי. ואסיפא לריך למימר אין אחר ביאה כלום:

מעשה האחרון כלום. או אם בעל תחלה וחזר ובעל לשניה. או בעל תחלה ועשה מאמר בשניה, או נתן גט לשניה או חלץ לשניה, אין אחר ביאה כלום ומעשה אחרון לא חשיב

(ו) חֲלָצִי, וְעֵשָׂה מֵאָמֶר, נָתַן גֵּט, וּבְעֵל, או, בְּעֵל, וְעֵשָׂה מֵאָמֶר, וְנָתַן גֵּט, וְחֲלָצִי, אִין אַחַר חֲלִיצָה כְּלוּם, בֵּין בִּתְחִלָּה, בֵּין בְּאַמְצַע, בֵּין בְּסוּף. וְהַבְּעִילָה, בְּזִמְן שֶׁהִיא בִּתְחִלָּה, אִין אַחֲרֶיהָ כְּלוּם. בְּאַמְצַע וּבְסוּף, יֵשׁ אַחֲרֶיהָ כְּלוּם. רַבִּי נְחֻמִּיָּה אָמַר, אַחַת בְּעִילָה וְאַחַת חֲלִיצָה, בֵּין בִּתְחִלָּה, בֵּין בְּאַמְצַע, בֵּין בְּסוּף, אִין אַחֲרֶיהָ כְּלוּם:

כלום – וחליצה גמורה היא, ואי הדך ועבד מאמר לא בעיא גט, משום לחליצה גירושין גמורים ניהו, ואע"ג דהיא לחליצה פסולה: הביאה באמצע – כגון גט לזו ובעל לזו וחזר ועשה מאמר בשלישית, אסור בקרובותיה: בסוף – גט לזו ומאמר לזו וחזר וזא עליה על והאחתו, יש אחר ביאה זו זיקת יבמין, וכי מפיק לה בעיא חליצה ולא סגי לה בגט: אין אחריה כלום – ונפקא בגט בלא חליצה. ואי הדך וקידש לאידך אחר ביאה אין במעשיו כלום:

רע"ב – (ו) חלץ ועשה מאמר נתן גט ובעל – איבס אחד ויבמה אחת קאי. ואף על גב דתנא לעיל, הדך תניא הכא משום סיפא דבעי לחפלוגי בין ביאה לחליצה, לחליצה בין בתחלה בין באמצע בין בסוף אין אחריה כלום, והביאה דוקא בזמן שהיא בתחלה. ולאשמועינן נמי פלוגתא דר' נחמיה ורבנן: בין בתחלה בין באמצע – כגון גט לזו וחלץ לזו וחזר ועשה זה מאמר או צבעלת הגט, לא מהני המאמר ולא בעינן גט למאמרו: בסוף – אחר מאמר וגט חלץ: אין אחריה

גמרא – יבמות דף ס' ע"ב

תניא ר' שמעון בן יוחי אומר גיורת פחותה מבת שלש שנים ויום אחד כשירה לכהונה שנאמר וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם והרי פנחס עמהם ורבנן לעבדים ולשפחות אי הכי בת שלש שנים ויום אחד נמי כדרב הונא דרב הונא רמי כתיב כל אשה יודעת איש למשכב זכר הרוגו הא אינה יודעת קיימו מכלל דהטף בין ידעו בין לא ידעו קיימו וכתיב וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם הא ידעי הרוגו הוי אומר בראויה ליבעל הכתוב מדבר תניא נמי הכי וכל אשה יודעת איש בראויה ליבעל הכתוב מדבר אתה אומר בראויה ליבעל או אינו אלא נבעלה ממש כשהוא אומר וכל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר הוי אומר בראויה ליבעל הכתוב מדבר מנא ידעי אמר רב הונא בר ביזנא אמר ר' שמעון חסידא העבירום לפני הציץ כל שפניה מוריקות בידוע שהיא ראויה ליבעל כל שאין פניה מוריקות בידוע שאינה ראויה ליבעל אמר רב נחמן סימן לעבירה הדרוקן כיוצא בדבר אתה אומר וימצאו מיושבי יבש גלעד ארבע מאות נערה בתולה אשר לא ידעו איש למשכב זכר מנא ידעי אמר רב כהנא הושיבום על פי חבית של יין בעולה

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

ריחה נודף בתולה אין ריחה נודף ונעבריהו לפני ציץ אמר רב כהנא בריה דרב נתן לרצון להם כתיב לרצון ולא לפורענות אי הכי במדין נמי אמר רב אשי להם כתיב להם לרצון ולא לפורענות ולעובדי כוכבים אפילו לפורענות אמר רבי יעקב בר אידי אמר רבי יהושע בן לוי הלכה כרבי שמעון בן יוחאי:

רש"י על הגמרא

משמע אשה אפילו טף בת ג' דלאויה לידע ולא תידוק הא טף בין ידעי בין לא ידעי החיו דהא דלאויה קא מישתעי קרא אלכ החיו לכס דקאמר רחמנא בפחותה מצת שלג קאמר: דלאויה ליבעל – אע"פ שלא נבעלה: כשהוא אומר וכל הטף אשר לא ידעו החיו – הא אשה אע"פ שלא ידעה הרוגו הוי דלאויה ליבעל קמשתעי קרא: פניה מוריקות – נס היה: הדרוקן – פניהן של עוברי עזירה מוריקין: מאנשי יבש גלעד – זימני פלגש בגבעה שנהרגו כל אנשי יבש גלעד לפי שלא צאו להלחם בשבט בנימין כשאר אחים והחיו כל שלא נבעלה ונתנום לנותרים משבט בנימין לנשים:

כשרה לכהונה – לא מחזקינן לה כזונה: אי הכי אפילו בת ג' שנים – נמי ליכתסר לרבי שמעון ובלבד שלא תהא נבעלת דהא קרא אנבעלה הוא דקא קפיד ליה וקאמר כל שאין נבעלת החיו לכס: כדכר הונא – לא מנאית אמרת דבת ג' שנים לימא קרא החיו: דרב הונא רמי – אשה משמע גדולה וקאמר קרא יודעת הרוגו ושאניה יודעת החיו מכלל לטף לא שנה הכי ולא שנה הכי החיו וכתיב וכל הטף וגו': הוי אומר – מדקשו קראי אהדדי על כרחך יודעת דקרא ואשר לא ידעו לאו ידיעה ממש קאמר דאם כן לא מיתרלא דוקיא דקרא אלכ דלאויה ליבעל הכחוב מדבר דכל אשה דלאויה לידע הרוגו והשתא

זוהר – חיי שרה דף קל' ע"ב

רבי יצחק פתח ואמר, (קהלת יב) וישב העפר על הארץ פשהיה והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. תא חזי, בד ברא קודשא בריך הוא לאדם, נטל עפריה מאתר דמקדשא, ובנה גופיה מארבע סטרין דעלמא, דכלהו יתבו ליה חילא, לבתר אתרק עליה רוחא דחיי כמא דאת אמר, (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים וגו' לבתר קם וידע דאיהו מעילא ותתא, וכדין אתדבק וידע חכמה עלאה:

בגוונא דא כל בר נש דעלמא איהו כליל מעילא ותתא, וכל אינון דיידעין לאתקדשא בהאי עלמא פדקא יאות, בד אולידו בר, משכין עליה רוח קדישא מאתר דכל קדישי נפקין מניה, ואלין אקרון בגין לקודשא בריך הוא בגין דגופא אתעביד בקדושה פדקא יאות, הכי נמי יתבו ליה רוחא מאתר עלאה קדישא פדקא חזי והא אתמר:

תא חזי, בשעתא דזמין בר נש למיהב חושבן עובדוי עד לא יפוק מעלמא, ההוא יומא, יומא דחושבן איהו, דגופא ונשמתא יתבי חושבנא. לבתר

חק לישראל – פרשת חיי שרה יום ג'

נשמתא אתפרשא מיניה, וגופא תב לארעא, וכלא תב לאתריה דאתנטיב מתמן והא אוקמוה, עד זמנא דקודשא בריה הוא זמין לאחייא מתייא פלא גניז קמיה:

וההוא גופא ממש וההיא נשמתא ממש זמין קודשא בריה הוא לאתבא לעלמא כמלקדמין ולחדתא אנפי עלמא הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) יחיו מתידי נבלתי יקומון. וההיא נשמתא ממש גניזא קמי קודשא בריה הוא ותבת לאתרה פפום ארחהא כמא דאת אמר והרוח תשוב אל האלהים אשר נתנה. ולזמנא דזמין קודשא בריה הוא לאחייא מתייא, זמין איהו לארקא טלא מרשייה עלייהו, ובההוא טלא יקומון פלא מעפרא:

הדא הוא דכתיב, (ישעיה כו) פי טל אורות טלף. מאי טל אורות, אורות ממש מאיננו גהורין דלעילא דבהון זמין לארקא חיו לעלמא, בגין דאילנא (דה קלא ע"א) דחיי יריק חיו דלא פסקין לעלמין, דהא השתא פסקין בגין דהא חויא בישא שלטא ואתכסי סיהרא. ובגין כן כב"כול פסקין מימיו וחיו לא שלטין בעלמא פדקא יאות:

ובההוא זמנא ההוא יצר הרע דאיהו חויא בישא יסתלק מעלמא ויעבר ליה קודשא בריה הוא כמה דאתמר (זכריה יג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ. ולבתר דאיהו יתעבר מעלמא, סיהרא לא אתכסיא, ונהרא דנגיד ונפיק לא יפסקון מבוועי, וכדין כתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים וגו':

הלכה – הרמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ה'

(ה) נשים שאמרו להם עובדי כוכבים תנו לנו אחת מכן ונטמא אותה ואם לאו נטמא את כולכן יטמאו כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל וכן אם אמרו להם עובדי כוכבים תנו לנו אחד מכם ונהרגנו ואם לאו נהרוג כולכם יהרגו כולם ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל ואם יחרוהו להם ואמרו תנו לנו פלוני או נהרוג את כולכם אם היה מחוייב מיתה כשבע בן בכרי יתנו אותו להם ואין מודין להם כן לכתחלה ואם אינו חייב מיתה יהרגו כולן ואל ימסרו להם נפש אחת מישראל:

(ו) כענין שאמרו באונסין כך אמרו בחלאים כיעד מי שחלה ונטה למות ואמרו הרופאים שרפואתו בדבר פלוני מאיסורין שבתורה עושין ומתרפאין בכל איסורין שבתורה במקום סכנה חוץ מעבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכת דמים שאפילו במקום סכנה אין מתרפאין בהן ואם עבר ונתרפא עונשין אותו בית דין עונש הראוי לו:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, גד גבריאל בן סוזן, דינאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.